

že L. podléhal pensijní pojistné povinnosti, zůstal, ježto proti němu nebyly podány v zákonné lhůtě námitky, tak dlouho právně účinným, dokud z dozorcí moci úřadu nebyl zbaven platnosti a nahrazen rozhodnutím novým, vyslovujícím, že tu takové pensijní pojistné povinnosti není. Až do této doby trvala oním formálně pravoplatným výměrem založená práva a povinnosti, a to jak pensijního ústavu tak i pojištěnce a jeho zaměstnavatele. Právní situace, vytvořená tímto výměrem o pensijní pojistné povinnosti, zůstala nedotčena až do doručení nového rozhodnutí stranám, neboť od rozhodnutí, dokud stranám není doručeno, může býti vždy upuštěno a, dokud strany o právní situaci novým rozhodnutím změněné z obsahu doručeného jim rozhodnutí toho se nedoví, ono nemůže mít na jejich práva a povinnosti dřívějším rozhodnutím založená právních účinků (srv. nálezy Budw. 952, 2518, 2750 a j.).

(Nález ze dne 12. listopadu 1928, č. 22.159/27.)

Péče o válečné poškozence.

(Podává odb. rada dr. V. Elsnic.)

Neuznání válečným invalidou vylučuje nové jednání o nároku na důchod invalidní.

Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Čechách vyslovil výměrem ze dne 1. srpna 1922, č. 118.859/22, požitkové číslo 127.459, že Janu P. se nepřiznává invalidní důchod na základě zákona č. 142/20 Sb. z. a n., ježto dle nálezu okresní prohlídkové komise sociálně lékařské v Českých Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, čís. 4784, nebyl vůbec uznán válečným invalidou a nemá podle §u 1 uvedeného zákona nároku na invalidní důchod.

Stěžovatel žádal pak opětně o přiznání důchodu a obrátil se podáním ze 14. března 1926 na žalovaný úřad, žádaje znovu přiznání důchodu a poukazuje k tomu, že ztráta výdělečné schopnosti činí 80%.

Naříkaným výnosem ze dne 11. srpna 1926, č. j. 26.206/V/1-26, vrátilo ministerstvo sociální péče zemskému úřadu pro válečné poškozence v Praze-Karlíně spisy jemu předložené s tím, aby stěžovatel byl zpraven, že vzhledem k pravoplatnému nálezu sociálně lékařské komise v Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, č. 4784, jímž nebyl uznán válečným invalidou, nemůže býti o jeho žádosti za přiznání důchodu invalidního jednáno. O tom byl stěžovatel intimátem zemského úřadu ze dne 9. září 1926, č. 252650/26, vyrozuměn.

O stížnosti podané proti tomuto rozhodnutí uvažil Nejvyšší správní soud:

Stížnost namítá, že nález okresní sociálně lékařské komise v Čes. Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, čís. 4784, jímž stěžovatel nebyl uznán válečným poškozcem, nenabyl moci právní, poněvadž prý se z něho odvolal.

Toto tvrzení jest však nepřipustnou novotou, když ve své žádosti podané k ministerstvu sociální péče dne 14. března 1926, na niž obdržel vyřízení naříkaným rozhodnutím, výslovně doznal, že se z nálezu okresní sociálně lékařské komise v Českých Budějovicích shora citovaného svého času neodvolal.

Proto nemohl se Nejvyšší správní soud zabývat se zřetelem k §§ům 5 a 6 zákona o správním soudu oněmi výtkami, jež se připínají k tomuto nepřipustnému tvrzení, zejména také ne výtkami, jimiž dovozuje stížnost vadnost onoho nálezu okresní sociálně lékařské komise v Českých Budějovicích.

Stížnost dovozuje dále, že stěžovateli přísluší nárok na důchod, a to z důvodů věcných. Všechny tyto vývody stížnosti po této stránce míjí se

však cíle. Žalovaný úřad meritorně nerozhodl, odkázav na právní moc nálezu shora citovaného.

Jedině možné výtky by se mohly obracet proti výroku úřadu, že náleze řečený stal se právoplatným.

V tomto směru však se pouze namítá, že žalovaný úřad nesměl odkázati stěžovatele na právní moc nálezu, poněvadž se prý stěžovatel z nálezu toho odvolal.

Výtka takto formulovaná jest však, jak shora bylo dovozeno, nepřipustnou novotou.

Ostatními výtkami se pak Nejvyšší správní soud zabýváti nemohl, poněvadž nepostihují podstatu naříkaného rozhodnutí.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 5. května 1928, č. 8300/28.)

K § 13. Správní rozhodnutí musí vyčerpati přednes strany.

Výměry zemského úřadu v Bratislavě ze dne 10. května 1926, č. 32.094/26 a 49.241/26 nebyl C. B. a dětem jejím na základě zákona č. 142/20 a 39/22 přiznán důchod vdovský a sirotčí, ježto konaným šetřením bylo zjištěno, že choroba, na kterou manžel a otec zemřel, nebyla v souvislosti s vojenskou službou válečnou a nepříslušel jim ani důchod vdovský ani důchod sirotčí.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 10. srpna 1926, č. 24.520-V/1a-26, byla stížnost do rozhodnutí toho podaná ministerstvem sociální péče zamítnuta a potvrzeny výměry v odpor vzaté z těchto důvodů:

„Manžel stěžovatelky a otec uvedených dětí zemřel dle úmrtního listu dne 20. prosince 1925 zánětem pohrudnice.

Týž byl dne 13. března 1925 vyšetřen odborným lékařem, primářem inter. státní nemocnice v Košicích, a zjištěna u něho neurastenie a celková slabost a žádná jiná choroba, a hlavně plíce shledány beze změny.

Dle vysvědčení ošetřujícího lékaře onemocněl jmenovaný dne 12. prosince 1925 zánětem plic a pohrudnice, pravděpodobně z chřipky a během 8 dnů zemřel.

Dle úsudku úředního lékaře jest, poněvadž se jedná o prudké onemocnění infekčního původu, souvislost smrti jmenovaného s vojenskou službou jeho vyloučena.

V základě uvedeného má ministerstvo za prokázáno, že smrt Bartoloměje B. nastala z jiného důvodu, nežli naznačen jest v §u 1, lit. a) zák. ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., a nemají tedy dle §u 13, pokud se týče 20, zák. ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ani vdova, ani dívky nároku na důchod vdovský, pokud se týče sirotčí.

O stížnosti uvážil Nejvyšší správní soud toto:

Dle §§ 13 a 20 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozců, přísluší důchod vdovský resp. sirotčí vdově a sirotkům po válečném invalidu, u něhož jsou splněny podmínky §u 1, lit. a) zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., nebylo-li zjištěno, že smrt jeho nastala z jiného důvodu, nežli jest naznačen v §u 1, lit. a) cit. zákona, t. j. následkem poranění nebo nemoci získané neb zhoršené ve vojenské službě.

Z ustanovení toho je zřejmo, že zákon zásadně přiznává vdově a sirotkům po osobě, která byla uznána za válečného invalidu, ve smyslu §u 1, lit. a) zákona č. 199/19 právní nárok na důchod vdovský, resp. sirotčí, vycházející z předpokladu, že ony důvody, které zemřelého manžela a otce činily invalidou po rozumu §u 1, zákona posléz citovaného, přivodily i jeho smrt a vylučuje nárok ten jen, je-li spolehlivě prokázáno, že příčinou smrti nebylo poranění neb nemoc získaná neb zhoršená ve vojenské službě válečné.